

ADATOK.

A DOMBÓVÁRI URADALOM RENDTARTÁSA 1729-BEN.

(Befejező közlemény.)

36.

Minden féle asztagoknak elcséplésére avagy nyomtatására tiszt uramnak szorgalmatos vigyázása legyen, és subalternusi által diligentissime vigyáztasson, hogy semminemő képpen a cséplők vagy nyomtatók által el ne tékoztassék; hanem igazán dolgoztatván szép tisztán föl-szórassa és mindenféle gabonának az ocsóját kiváltképpen a buzának ugy elválasztassa, hogy arról elégséges számat adhasson, amint obligáltak is; mert tisztálanul hagyatván mérettetik föl a szűrüből a gabona és semmi ocsója sem hagyatván, minden ember csak a reá tekintés-el is töle elidegenedik, s megvetvén pénzre sem fordíthatatik.

Régenten practicált jó rend szerént azért minden cséplő avagy nyomtató személy keményen és circumstantialiter functiója kötelességire inspector vagy plebanus uram által sedule *megesküdtessék*, írásba foglalván a juramentumot, és a nevek juramentum alá iratván, ki ki a maga neve után tulajdon kezével keresztet vonjon, roborálja, s annak utána a megesküdtető uram coramisando authenticálja, és azon authenticált juramentum in officina dominali fideliter conserváltassék.

37.

A tisztán föl szórott gabonát minthogy az igazán való föl mérés követi, tiszt uram minden pajtához, vagy egymáshoz közel való két három helységbeli asztagok rakatásához, jó lelkiismeretű négy személyt választván, singulariter ezen fölmérésre (valamint a cséplők) fölesküdtessenek; a kik közül vagy foglalatosság vagy nyavala miatt mindenkor kettő a fölmérésen együtt jelen lehessen, és az universalis igaz pozsonyi mérővel csappal fölmérettetvén kiki tulajdon maga rovására minden asztagnak a granumát fideliter föl rója. És coram authentica persona kasznár uramnak azon rovásokkal hiteles relációt tévén igazán attestálhassa, és minden asztagnak a maga rovására metszhesse és írhasa juxta precedens punctum 35.

Illik azért, hogy a kasznár is azon hiteles személyek méretése szerént sine ullo defectu mindennemő gránumot perceptióba is igazán leválván, hasonló igaz mértékkel és csapva erogálja, hogy számadásában erga fideles attestationes inserálhassa; de ezen kívül is mindennemő granumbeli perceptióban és erogációban is ugyanazon modalitással és mértékkel éljen.

38.

Mint hogy pedig a fölszórott gabona esztendők által is kasznár uram keze alatt *in granis* szokott s néha kénytelenítettik *conserválatni*, melyeknek conservatóijához szükségképpen kívántatik hogy télben minden héten egyszer, nyárban pedig háromszor meghányattassék és szellőztessék: azon szellőztetések alkalmaságával azért a minemő poros allya és romlott gabona történék találatni, semmi úttal vicissim a megszellőztetett gabona közé ne kevertessék, hanem félre söpörtessék.

Innen következő defectusit azért tempore erogationis similiter conservati qualiscunq; a kasznárnak minden száz mérőre három mérő pro decremento ex eo applicidáltatik, hogy a kasznár házak fogyasztásaiból rövidsége ne lehessen.

39.

Innen pedig per expressum deciaráltatik, noha ex priori quoque punctó világosan kiki concipiálhatja, hogy a szérúról valamennyi directe erogáltatik, ugymint pro inseminatura, és eladatik, s conservatóira a kasznárnak nem assignáltatik, az ollyas gabonára semmi decrementum nem engedtetik. De a sörházakra is állott gabonát éppen nem fordíthatni. A malombeli vámot is a molnárok commissiókra emensurálják és a conservatoriumot soha nem ingredíálja. Mindezekre azért decrementumot a kasznár in rationibus semmi úttal számlálni né mérészeljen. Mellyek hogy annyival bizonyosabban constálhassanak, applicidált decrementumot mindenféle gabonabeli erogátiónak utolsó punctumában collocálja in rationibus, idque ante summam exitus.

Minden malomnál pedig tiszt uram hombárokat csináltatván, azokra lakatokat is szerezzen, mellyeknek kulcsai tiszt uramnál áljanak, hogy a malombírák annyival is a molnárok akarátja szerint né mérjék, hanem mindenkor hités személylyel méretessék e proventust, melyről angariatim hiteles személyek előtt computust ineálván, arról libellust tartván, circa finem anni maga rátióihoz ezen napszám szerint authenticált computusokat in originali annectálni el ne mulassa.

Praeterea a szokott dupla rovásra is mindenféle gabona fideliter fölmetstetvén reá irjanak, s felét tiszt uram, felét pedig a másik fél, avagy molnárok, conserválják. A malmokban a régi igaz mérczék megtartassanak. Ha pedig a molnárok akárminemő hamisságban tapaszaltatnak, inspector uram által 75 forintban megbüntetessenek, vagy mindene confiscáltassék és maga proscibáltassék.

A kenyérsütőkre is szorgalmatos vigyázás legyen, és ha a gabona árához képest igaz mértékre nem sűtnek, 32 forintban büntetessenek, s interessatus tiszt is hasonlóképpen megbüntetessék, uagyanez érvén minden *mészárszéket* is.

40.

A kulcsárnak pedig a régi bevett szokás szerint, mint *tíz akóra* hetenként *egy-egy icze bor* applicidáltatik töltelére, minthogy a borok ordinarie mind apró hordókban conserválatnak. Ha pedig erga commissionem ezen kívül valamint erogálna, mindazokról magát quietáltassa.

Tartozik pedig minden szombaton a borokat böcsületesen meg-

tisztogatni és tölteni, a hordóit is megtörülgetni és mindezeket tisztán tartani.

A hordókat, mihelyt a bor ki kél belőlök, száraz és szellős helyre tétesse minden fenekivel együtt, hogy a nedves penészben meg ne bűdösödjének és ne romoljanak.

Itt már bejött az, hogy a méltóságos uraság borai Alsó-Lendváról szoktanak leszállíttatni a Dráva vízének alkalmatosságával. Azért is olly observatio tartassék, hogy Lendváról a borokkal lejövő kulcsár a kiállott viznek partján tartozik a hordókat megtöltögetni s az után tiszt uram kezéhez vevén azon borokat, úgy serénykedjék vigyázni azoknak való vitelekben, hogy *egy iczénél több* usque ad lucum minden akóra nem fog acceptáltatni.

41.

Mint hogy pedig az égett bor és pálinka, a nyers bornak hasonlóságára nem apadnak, sub authenticio sigillo conserváltassanak, és azon authentica személy jelenlétében töltsenek, vicissim bepöcséltessenek, hogy azoknak repleturáját ugyanazon authentica személy hitelesen áttestálhassa is.

42.

A mely jószágokban feles borbéli proventus szokott lenni, és későn incassáltathatik a majorság, hegyvám- vagy nóna- és dézsma-boroknak mihelyest forrása nagyjából megszűnik ante inventarium, hites személyek jelenlétekben, két ízben megtöltsenek és finita exactione az igaz pozsonyi akóval vasatim mogakoltassanak, s mind egyig fölrattassanak és inventáltaltassanak ad formulam jara jara saepius transmissam in instanti harmadszor megtöltsenek és inventariummal együtt a kulcsár keze és számadása alá így assignáltassanak. Mellyet az inventáláskor jelenlevő hites nonator uraimék mindenkor ad minus hárman subscribáljanak és megpöcsétöljenek, annak notandumában a locális és personális nonatiót citálván és sub authenticio adjungálván. Azon inventáriumnak pedig valóságos és modo praevio authenticált párját sine ulla procrastinatione, per manus domini inspectorius, méltóságos gróf urunk ő excellentiájának beszolgáltassák, A kisebb dominiumokban pedig, mint hogy a hegyvámnak vagy nónának exactioja gyorsabban véghez mehet, csak egy repletura admittáltatik, a második pedig finita inventatione. Mindenik mindazonáltal praemisso modo coram authenticis personis, és forrásának megszünte után.

Jól observálják pediglen, hogy az illetén borokat mindenkor szombaton inventálják; hogy a repletura ab illo die hetenként helyesen folyhasson de anno in annum, és minden kulcsár az inventatióknak napján tartozik számadásiban is léválni.

Item: a megnevezett pozsonyi iczével éljenek, és a kulcsár is avval adjon számot.

43.

Történik pediglen hogy ex commissione vasatim erogáltatnának vagy eladatnának, de főképpen a midőn kocsmára erogáltatnak: az

ilyenekről hebdomadalis lajstromot kölletik a tisztnek tartani, melyben fel legyen írva minden héten dietim hány és mellyik hordó vonyatik ki, hogy a töltelékről való lajstromot nyilván és igazán folytathassa, a kulcsár is a megküldött exemplár szerint elaborálhassa.

Ahol pengig a koresmáról a borsöprüt az uraság hasznára vissza szokták mérni, hiteles személy előtt mérettessék meg, s a kulcsár számadásába és kezéhez assignáltassék, s mentül előbb pengig az uraság hasznára a tiszt kiégettesse, és mentül jobb áron készpénzre fordittassék; másként az árát maga fogja megfizetni a kinek dexteritására vagy a gazdaság és jószág directiója bízva. Valahány hordó bor pengig repletúrára kél, és más móddal is a kulcsár keze alatt conserváltatik avagy más apróbb hordókba csapoltatik: minden hordónak söpreje is hasonlóképpen praesenti authentica persona, megmérettessék és dietim kinek kinek a száma attestáltassék.

44.

Itt az is per expressum declaráltatik, hogy mindjárt, finito anno mind bor mind gabona inventáltassék és megmérettessék, s még a kész pénz is in cassa provisoratus megolvastassék: hogy az ollyas hiteles inventátiókkal kiki a maga számadását fulciálhassa.

De kiváltképpen a pénzen vett borokat is mindenkor hitelesen inventálni köteleztetnek.

*

Circa hortos, pomaria et piscinas.

45.

Ezen dombovári jószágban mindjárt a vizen túl Dombovárnak ellenében a méltóságos uraságnak igen szép pusztája vagy, *NyerGES* nevű, mely pusztán igen ritka esztendő hogy bőséges mindenféle *gyümölcs* ne teremne.

Jöllehet tiszt uram mindeddig minden esztendőben az ott termett gyümölcsöt szárította a jobbágyssággal (de ki tudja hova lett el), azért is ezen pusztán lévő gyümölcsöt tiszt uram esztendőnként szárítani és *arról számot is adni* obligáltatik.

46.

Ugyan Dombovárnál a régi vár helyén más szép *kömlös kert*et kezdett az inspector építtetni; azért is tiszt uram ezen kömlös kertet gyarapítani el ne mulassa.

47.

Nem különben vannak ezen dominiumnak *halászó vizei* is, ugymint *tuskei, kurdi, tárkányi, döbröközi, szakáli* és *regöli*. Annak okáért a fölül irt halászó vizekből jövedelmet mutathasson.

*

Circa sylvas.

48.

Már committáltatott tiszt uramnak, és irásban is kiadatott, hogy a méltóságos uraság *erdejét* de kivált a *vaszarit* és *dalmadit* erős tilalom

és őrizet alatt tartsa, és senkinek, sem pénzen úgy más praetexlus alatt, de kivált *tölgyfát* adni ne engedjen, azon okból is: hogy a méltóságos uraságnak napönként a tájon a borbéli jövedelme szaporodik, per consequens ahoz hordó és abrincs kivántatik. Annak okáért a föllül irt erdők és praeterea az abrincsos mogyorósok (*pulai* határban levő, és másik a *tüskeiben*), a mint föllebb praescribáltatik, jó őrizet alatt tartassék. Ha ki pediglén találtatnék azon tilalmasokban, irremissibiliter az ollyatén személy 12. forintokat desumáljon.

49.

Ezen jószágban peniglen tűzre való, *gyertyán-* és másféle haszontalan fa vagyon tövén; a község pediglén nem gondolván a makktermő *tölgyes cserfával*, majd általában ezt szokták vágni. Annak okáért tiszt uram, a jószágban currentálván sub poena florenorum 12 hogy a makktermő fák ne vágattassanak, a ki abban találtatik, azon a föllülirt poenát tiszt uram irremissibiliter desumálja.

50.

Ezen fellül megirt erdőkön ritka esztendő hogy makk ne teremne. Azért tiszt uram esztendőnként elrendelvén a majorság sörtéseinek vagyis azok számára elégséges makkot, a superfluitását az urbárium tenora szerint erga praestatisnem praestandorum a lakosoknak elocálhatja.

*
Circa oeconomiam brazatoris cerevisiae.

51.

Idejéhez képest a mint a *sörnek* kelete leszen, köll folytatni a sörnek *főzését*. Azért is méltóságos uraság kegyes rendelkezéseig a Dombóvárótt levő serfőző házhoz minden főzelék rendeltetik 24 pozsonyi akóra való; melyből töltelekre fog supputáltatni 2 akó, és ahoz a sörfőzőnek is segesítőivel együtt fizetések fejében 2 akó. És így a méltóságos uraságnak in fixo fog maradni 20 akó.

Mely huszonnégy akó sörnek kiállítására rendöl a méltóságos uraság 16 pozsonyi mérő jó árpát, nemkülönbén minden főzelékhez fog adatni egy pozsonyi mérő komló.

52.

Ugyan minden főzelék sörből az élesztőnek fele marad méltóságos uraság számára, más hasonló fele peniglen cedál a sörfőzőnek; úgy mindazonáltal hogy, ha az uraságnak ezen sörfőzőnek cedált élesztőre szüksége volna, nem másnak hanem az uraságnak eladni tartozik: melynek is akójáért fog fizetni az uraság dr. 60.

53.

Mivel tudva vagyon, hogy minden sörfőzésnél ritkasör szokott lenni, azért is az ollyatén ritkasörből az uraság számára is egy akó fog járni mely a cselédeknek fog adatni.

54.

Maláta egészben az uraság marhájának cedál, mindazonáltal a sörfőző marhájának is lehet belőle valami részt adni.

55.

A mely akó sör minden főzelékből deputáltatik a sörfőzőnek avval contentus kell lennie, akár drágább legyen a sör, akár olcsóbb. És mint-hogy az uraság jószágában osztatik ki azon fölül írt 20 akó sör, a serfőző az ő két akóját más valaki jószágában adhatja el. Azért is semmit Dombóvárott a sörházból, úgy más helysegeiben is az uraságnak, sem akó sem icze számra akármi praetextus alatt eladni ne merészeljen, mivel ez által az uraság söre folyásának kára és praejudicium következnék. Egyébiránt ha e féle állapot fog tapasztaltatni, a méltóságos uraság büntetését el nem kerüli; sőt az is a tiszt által jól observáltassék, és vigyázással fegyen a sörfőző után, hogy semmi módon a sörházból icze avagyis korsók számára ajándékon vagy akármi módon a sör ki ne adattassék.

56.

Mivel pedig sörház a világ nélkül nem lehetne, azért is esztendő által rendeltetik a sörfőzőnek gyertyára való faggyu 10 font.

57.

Mindezekre nézve a sörfőző mesternek hitősnek köll lenni, a méltóságos urasághoz ezen alább megírt punctumokra tisztartó uram meg is hitezteti:

1mo. Hogy mennyi pozsonyi mérő árpa és mennyi quantitásu komló neki egy főzelékre rendeltetik és adatik, abból semmit magának ne tulajdonitson, hanem egészen maga mestersége szerént abból szaladot csináljon, és a mivel a szaladó meg szokott szaporodni úgy hogy a fölül írt 16 mérőből leszen szaladó 17 mérő, melyet egészen ezen quantitásban mindenestől beadjon és abból semmit el ne fogjon.

2°. Hogy maga mesterségét és szorgalmatosságát hiven és igazán adhibeálja jó szaladokat csinálván, és jóízű sört fog főzni.

3°. Hogy a töltelék sörből senkinek se pénzért se ajándékon vagy más szin alatt ki ne adjon.

4°. Hogy a ritka sört egyenlíteni a jó sör közé nem fogja és tölteléknek nem adhibeálja.

58.

Időhöz képest, a mint tisztartó uram a sörnek keletit fogja tapasztalni, ahoz magát alkalmaztatván, mindjárt uj esztendő nap tájban (számot vetvén magával hogz esztendő által hány főzés sör kelhet el) fogja tapasztalni mennyi árpára lesz szüksége. Azért is, ha a méltóságos uraságnak majorság- vagy dézmabeli árpája elég nem volna, azon árpabeli supplementumot idején megvegye és arról provideáljon, hogy a drágább hónapokban ne köllessék az uraság kárával árpát szerezni. Ezen dispositió értetik a komlóról is; úgy hogy most mindjárt in Octobri tisztartó uram szerezvén szelid komlót, ahoz vad komlót is vegyítve

fog adni minden főzéshez fél pozsonyi mérő szelidet s annyi vad komlót, mely fog tenni egy pozsonyi mérővel. Egyébiránt ha tisztartó uram ezeket nem effectuálja és a megírt árpát s komlót a drágább hónapokban fogja a méltóságos uraság kárával venni: ő kegyelmének fog (a kár) imputáltatni.

59.

A sörnek penig kiváltképpen való distractiója leszen *Dombóváron, Tamásiban, Pinczehelen, Ozorán, Kesziben, Szakálon, Szakacson, Kaposvárott*, úgy más helyeiben is az uraságnak, a kire az idő és alkalmatosság tiszt urat meg fogja tanítani.

A sörnek peniglen *Kaposváron* árultatása esztendő által az uraságé, mivel *regalies proventus*a az uraságé.

60.

Mínt hogy a sörház, nem különben a pálinkaház feles fát emészt meg, azért is tisztartó uram olyan rendelést tegyen, annyira való fát hordasson be télen, hogy a szegénységnek romlásával s az uraságnak kárával nyárban a jó munkatevő napokon olytén fa ne hordattassék.

Arra penig szorgalmatos vigyázással legyen tiszt uram, hogy az olytén tűzre kivántatott és szükséges fa ne a jó makktermő erdőből hordattassék, hanem a haszontalan erdő vagyis fa vágattassék.

61.

Az uraságnak conventionatus pintérje vagyon ide rendölve, kinek kötelessége azt hozza magával, hogy a megírt sörházhoz szükséges mindenféle edényt (nem különben a pálinkaházhoz) megkészítse és csinálja. Azért is tisztartó uram a neki kivántató donga és abrincs eránt télben fog tenni olyas rendelést, hogy egész nyáron át elegendő pintérezéshes szükséges fája és abroncsa lehessen.

62.

A méltóságos uraság egy béres lovasszekeket fog rendölni itt *Dombóvárott*, kire is oly vigyázás adhibeáltassék, hogy a föllül írt sörházhoz kivántató és szükséges dolgokat véghez vitesse.

63.

Mivel az uraság malmaiban vám nélkül fognak a szaladok öröltetni, azért a molnárnak gratuito fog a serföző adni minden főzelékből egy pint söröt, azt is penig s töltelékből.

64.

Minden nemő eszközeit a sörháznak úgy appromittálja tisztartó uram, hogy azoknak fogyatkozása miatt ne legyen fogyatkozás a főzelékben. Ugy hogy a minemő szükség és reparáció kivántatik, azon legyen tiszt uram hogy pénz nélkül a jószágból kitelhessen, a ki peniglen ki nem telhetne, pénzen is megszerezze ő kegyelme.

65.

Mint hogy a sörházhoz feles komló kívántatik s úgy is a szelid komló szokott jobb izt adni a sörnek, azon legyen tiszt uram, a kit el se mulasson, hogy még az idén itt *Dobóvárrott* egy komlós kertet csináltasson.

66.

Tiszt uraiméknak directiójára peniglen úgy practicáltatik más más dominiumoknál is, hogy a sörnek in natura való kiadása és distractiója, úgy az arról való számadás is, kulcsár vagy kasznár uraimékat illeti, a pénznek peniglen perceptiója, vagy incassatiója tiszt tartó uramat fogja concernálni. Mindazonáltal kulcsár uram a tiszt tartónak minden héten s minden főzeléket, mennyit s kit hová erogált légyen a sörből, papiroson beadja, hogy ahhoz magát alkalmaztatván a pénzt exigálhassa.

67.

A méltóságos uraság további kegyes dispositiójáig tiszt tartó uram a sörnek iczejét most mindjárt korcsmánként d. 2 fogja árultatni; azért is tenne minden akónak az ára — hatvan iczét számlálván — 1 f. 20 d. Ebből azért a korcsmárosnak fizetésében cedálni fog minden akótól 6 pénz; és így in fixo marad az uraságnak minden akóért 1 f. 14 d.

68.

Mint hogy pedig e tájon sörház nem lévén fog az is interveniálni hogy külső urak akó számra fogják a sört hordani, azért az ollyatén külső uraknak, míg jobban alicialhatni ide a sörházhoz, akó per 1 f. fog adatni.

69.

Hogy penig a sörfőző subsistálhasson, a föllül írt két akó sörön (főzésenkint) és élesztőn kívül, rendeltetik neki esztendeig tiz pozsonyi mérő gabona.

70.

Itt a méltóságos uraság, de kiváltképpen, egy béres szekeret ezen sörnek faluról falura való elhordására méltóztatott kegyesen elrendelni. Annak okáért, midőn a sör nem hordatnék, azon béres szekeret heverni ne engedje; egyéberánt minden napi negligatiója tiszt uramnak fog imputáltatni hogyha csak elégséges hasznot nem tud mutatni.

*

Circa oeconomiam exustionis cremati.

71.

Mostanság a *pálinkaháznál* két katlan van, melynek az egyike három akós, másika penig két akós. Valamint a sörfőzés eránt már föl vagy on téve, a tiszt idejekorán tartozik egy esztendőre való gabonáról provideálni, a mellyeket is nem veremben, sem asztagban, hanem

granáriumban conserválni kölletik, mivel efféle pálinkának égetése tiszta és nem dohos életet kíván.

72.

Mivel ezen föllül irt két katlan és a pálinkaházban lévő edény nem elégséges ezen jószágban elkelhető pálinkának kiégetésére, azért is tisztartó uram a szükséges és kívántató edényeket, a ki az uraság oeconomicájából pénz nélkül kitelhetik, négy katlanhoz valót szorgalmasan meg fogja rendelni; ha, ki peniglen ki nem telhetnék, — úgy mint a katlanok, — azokat hova hamarabb pénzen is meg fogja szerezni. Mely eredményeknek igazítására a méltóságos uraság itt levő pintérje vigyázni és rectificálni obligáltatik.

73.

Minthogy már a próba is instituáltatott a pálinkának égetése iránt, hogy tudni illik minden négy pozsonyi mérőből más dominiumoknak hasonlatosságára egy akó pálinkát (tisza és jó, nem dohos rozsból) szoktanak kiállítani, itt peniglen semmi lett úttal a próba szerint a négy mérőből egy akó ki nem állíthatatik azon okból is, hogy e tájon rozsból nem találthatatik (a kiből is jobban kiállíthatatnék azon egy akó pálinka), hanem más végyes gabona, a ki nem oly alkalmas és szapora a pálinkaégetésre és sokkal könnyebb a rozsnál: azért is a méltóságos uraság további rendeléseig adatik a pálinkaégető mesternek öt pozsonyi mérő, melyből jó approbált és habos pálinkát tartozik és obligáltatik előállítani.

74.

Ugyan a pálinka égetésen kívül a borsöprüből való égetés is a méltóságos uraságot illeti. Ez már meg lévén próbálva (más dominiumoknál is úgy szokott practicaltatni) hogy minden tizenkét akó borsöprüből vagy fordult borból szoktanak a pálinkás mesterek egy jó akó approbált égett bort előállítani: azért tiszt uram erre szorgalmasan vigyázzon, és e szerént fogja instituálni az uraság borsöprüinek és fordult borainak folyását.

75.

Rendeltetik azért a pálinka mesternek, akár egy akó égett bornak, hasonlóképpen egy akó pálinkának kiállításától, fizetése fejében 60 d.

76.

A pálinka vagy égett bor distractióját mi illeti már tudva lévén tiszt uramnál: ezen mélt. uraság jószágaiban fogja distrahálni, melynek árát az időhöz képest hová jutalmasabban folytassa. Ha történnék penig vidékieknek akószámra való eladása: az is a szerént mint föllebb írva vagyon, hová jutalmasabban az időnek folyása szerént distraháltassék, mely a tisztnek hitiben és fidelitásában fog állani.

77.

Valamint a sörnek kiadásában meg vagyon írva hogy kulcsár vagy kászár uram mindezekről in natura számot adni és per consequens!

koresmákra is elocálni, úgy tisztartó uramnak arról is számot adni incumbálni fog.

78.

Publicáltassék mindenütt az egész jószágban, hogy senki akár az árendás úgy a jobbágy helységeken pálinkát, vagy égett bort ne égessen sub amissione ahaeni, és icze vagy pénz számra az uraság koresháin kívül árulni ne merészeljék 12 f. büntetés alatt. Ha valaki ebben fog tapasztaltatni (a kire is vigyázással lenni tiszt uram obligáltatik), irremissibiliter katlanját a mint megiratott a méltóságos uraság számára confiscálni és a 12 forintot desumálni el ne mulassa.

79.

Mivel a pálinka égető háznál szükségképpen gyertya kivántatik, azért a mélt. uraság további kegyes rendeléseig a pálinkaégető mesternek esztendőn által 50 font faggyu rendeltetik.

80.

A pálinkafőző háznál feles moslák szokott esni, mely is egészen az uraság sörtesei számára fog deserviálni. Hogy azért ebből is valamely haszon fordulhasson, tisztartó uram még az idén legalább tizenkét S. V. sörtesnek fog lábos ólat csináltatni, úgy hogy a pálinkamoslékon a megírt sörtesek hizlaltassanak, melyeknek hizlálására a pálinkaégető mester obligáltatik; ezt pedig úgy értvén: hogy mihelyt e rendbeliek meghizlaltatnak, azokat eladván, ismét mások hizlaltassanak. Ezen hizlalt sörteseket peniglen maga, vagy más tiszt uram conventiójára erogálni ne merészelve, hanem pénzen distraháltassanak.

Ultimo.

Ezen kívül a fellyebb megnevezett tisztiek mindjárt inspektor uram directiójához és dispositiójához alkalmaztassák magokat. Ahoz képpes dietim occurálandó mindennemő occurrentiákról in instanti és sine ulla procrastinatione tiszt uraim inspektor uramat genuine informálni el ne mulassák, mert mindenkor itten expressálni lehetetlen, hanem valamit hasznosnak és károsnak fognak látni és tapasztalni: a hasznos dolgokat promoveálni, a károsakat pedig eltávolztatni minden felső mint alsó tiszt obligáltatik. Datum Dombóvár Die 25. Maii 1729.

Eredetije a kismartoni hercegi főlevéltárban.

Közli: Dr. *Merényi Lajos*.